

ABONY

Függetlenségi politikai hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egészévre	10 korona
Fél évre	5 korona
Negyedévre	2 k. 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

RADOS MÓRIC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ABONY, Vasut-utca. Telefonszám 37.

Előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalhoz küldendők.

— Nyiltér sora 1 korona. —

Harc a békéért.

Lukács bukása után ez az agyonzaklatott nemzet joggal számíthatott arra, hogy olyan ember kerül a miniszterelnöki székbe, aki legfőbb céljául a parlamenti béke helyreállítását tüzi ki. Sajnos, nem így történt. A király másképp döntött. Tisza jött, az a Tisza, akinek a neve már nem név, hanem fogalom: az erőszakosság és a reakció fogalma.

A király döntése nagy örömet váltott ki a munkapártból és annál nagyobb elkeseredést az ellenzékben, amely bizton számított arra, hogy Bécsben is megelégteltek már az eddigi harcokat és a nemzet béke utáni sóvárgását komolyan veszik és olyan férfiut küldenek, aki békét teremt. Nem így történt és ebből azt a következtetést merjük levonni, hogy Bécsnek is és a munkapártnak is ez az állapot tetszik legjobban és eszük ágában sincs, hogy azon változtassanak. Érthető. A király a legutóbbi választások alkalmával váratlanul nagy többséghez jutott, amely többség hatvanhetesnek valja magát és késznek bizonyult eddig is bármely kívánság teljesítésére. Ezt a többséget nem lehet egykönnyen feláldozni. A munkapárti többség pedig most, Tisza vezérlete alatt nagyobb biztonságban érzi magát, mint valaha. Kisebb gondja is nagyobb annál, hogy lelkiismereti kérdést csinálna a parlamenti helyzet tarthatatlanságából. Ezek az emberek elvannak foglalva a maguk kis dolgaival, hogy ne mondjuk: üzleteikkel, mit törődnek ők a békével?

Hogyan szülessen meg hát a béke, amelyre ha senki a politikai tényezők közül, de a nemzet vágyva vágyik?

Az ellenzékben meg van a békére való hajlandóság, de az eszközök, amelyekkel azt elérni igyekeznek, nem bizonyulnak szerencséseknek. A parlamenten kívül folytatott harcz úgy látszik nem vezet eredményre és a taktikázás is hova-tovább lejárja magát. Más tétre kell átvinni a harcot, oda, ahová legilletékesebb: magába a parlamentbe. Ott aztán folytatódik a harc a békéért, mérje össze erejét a két párt, jusson kifejezésre ott, hogy az ellenzék a jogrend helyreállítását, a pillanatok alatt készült hibás törvények korrigálását és Tisza programjának megakadályozását akarja.

Mert ez a legfontosabb feladat, ami most az ellenzékre vár. Higgadtan és józanul kell mérlegelni a múlt eseményeit. Tisztába kell lennünk azzal, hogy az a gárda, amely június 4-ét megtudta csinálni és a törvénytelen ségek egész sorozatát mind a mai napig, az halad tovább a megkezdett uton és letarol mindent, ami még letarolható. Tisza programjában a közigazgatás államosítása, a sajtó megreformálása első helyen szerepelnek a számtalan reakciós és az ország érdekeivel homlokegyenest ellenkező program pontok között és ezeknek megvalósítását, minthogy a parlamenten kívül lehetetlennek látszik, a parlamenten belül kell tüzzel-vassal megakadályozni.

És a parlamenten belül kezdett harc is csak úgy vezethet eredményre, — megmenteni azt, ami még menthető csak úgy lehet, — ha az ellenzéki pártok eliminálva minden, ma még amugy is tárgytalan elvi kérdést, egyesülnek és egységesen folytatják le a nagy harcot, amelynek ered-

ményében féltetlenül bizunk. Ki kell kapcsolni a személyi kérdést, fel kell hagyni a dac politikájával és a parlamenten belül kell előkészíteni az országot a legközelebbi választásokra, amelyek ha jól előkészítettnek, ennek a rendszernek végleges pusztulását és a függetlenségi eszmék teljes diadalát jelenthetik.

Politikai hét.

Abony, június 14.

A legutóbb érkezett jelentések szerint a függetlenségi pártok fuziója megtörtént. Ha igaz, úgy ez a tény az elmúlt hét legnagyobb szenzációja és a függetlenségi pártállásuk szempontjából egy sokat jelentő lépés. Nem ismerjük még ebben a pillanatban azt a programot, amelynek alapján a fuzió létre jött, de nem is fontos most a program, amidőn az egyesülés egyetlen oka és célja a Tisza kormány további erőszakoskodásának megakadályozása. Valószínűnek tartjuk, hogy a tizenkötödik órában ez hozta létre a fuziót.

A közeli napokban valószínűleg megkezdődik a parlament nyári szünete és a fuzionált ellenzéknek most kell munkába állania, hogy az országos szervezkedést biztosítsa. El kell ismerni azokat a sikereket, melyeket az ellenzék az időközi választásokon kifejtett munkája révén elért, ezeket a sikereket értékelni kell és ezekre építve az országos agitációtól sokat várhat az ellenzék. A sajtó elnyomásával és az erőszakos intézkedésekkel szemben csak a személyes agitáció jelenthet eredményt.

Községi ügyek.

Abony.

Az elmúlt héten tartattak meg a laktanya helységek, a piac bérlet, a Jáger-féle föld és az előfogatozás bérbeadására vonatkozó árverések. A megkötött szerződéseket a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti az előjáróság.

A községi tisztviselők és alkalmazottak kérvényt nyújtottak be a képviselőtestülethez drágasági pótlék tárgyában.

Dr. Miklós Emil községi orvos a trachoma kurzuson való részvétel céljából 10 napi szabadságra utazott.

Jászkarajenő.

Az Abony-Jászkarajenő között létesítendő távbeszélő irány nyomának megállapítása tárgyában a hó 12 én csütörtökön szalott ki dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró az illetékes szakmérnökök kíséretében. A hálózat rövid időn belül elkészül.

Z.-Rékas.

A gyalogjárda létesítése tárgyában hozott képviselőtestületi határozat megfellebbeztetett. Az iratokat az alispán pótlás végett most küldte le a járási főszolgabíróhoz.

A szervezkedő kereskedelem.

A szervezkedés gondolatára és arra a komoly és fegyelmezett munkára, amit a szervezkedés végrehajtása jelent, az egyes társadalmi osztályokat legtöbbször kedvezőtlen helyzetük vezet. Általános uralkodó volt mindig az a hit az egyes kereskedőkben, hogy boldogulásuk kizárólag egyéni munkásságuktól és versenytársaikkal szemben való egyéni helytállásuktól függ. Ez a szűk látókör, amely a saját üzletének falai közül nem akart kitekinteni a gazdasági élet nagy perspektívájára, súlyosan boszulta meg magát azok között a mostoha viszonyok között, amelyekben társadalmi életünk minden munkás tényezője, elsősorban azonban éppen a kereskedelem szenved. A kereskedő, aki egyéni erőfeszítését keresve, egyedül akarta keresztül küzdeni a gazdasági élet harcát, látja és érzi, hogy egyedül állásában rendkívüli gyöngesége jut kifejezésre és hogy hátrányban van minden olyan társadalmi réteggel szemben, amely felismerte a szervezkedésben rejlő erőt.

Az élet tanúságai, amelyeket fájóan kemény ökölcsepásokkal nyújt, a legutóbbi időkben a tömörülés és az együttes munka irányába terelték a kereskedői osztályt is. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület, amely a

kereskedelemnek országos társadalom- és gazdaságpolitikai érdekképviselete, a legutóbbi időkben a kereskedői öntudatnak és akaratának számos rokonszenves és üdvös hatású megnyilvánulásáról számolhat be. A kereskedők kezdik fölismerni a maguk helyét az ország gazdasági és társadalmi életében.

De az öntudatra ébredő kereskedői fölfogásnak szükségképpen el kellett jutni aponthoz is, hogy a közös munkát ne csak a nagy közéleti kérdésben vállalja magára, hanem közvetlen gazdasági érvényesülésének körében is föl kellett végre a kereskedőknek ismerniük azt az igazságot, hogy egymásban ne csak versenytársakat lássák, hanem egy csoportba tartozóknak tekintsék magukat, akiknek sok és jelentős érdekközösségük áll fenn még a mindennapi üzletvitelben is. Egészen természetes, hogy ezt az érdekközösséget a kereskedők ott ismerték föl először, ahol a legégetőbb volt mindannyiuknak orvoslásra váró közös sérélmé. A kihitelezések anarchiája az a teljes rendezetlenség, ahogyan az egyes kereskedő a maga vevőkörével szemben áll, lett azzá az érzékeny ponttá, mely éppen a jelen súlyos gazdasági viszonyok közt alkalmasnak mutatkozik arra, hogy a kereskedőtársadalom szerveződése e részben valósággá váljon. A mostani pénzkrisis legsúlyosabb sebesültjei kétségkívül a kereskedők. A pénzüntézetek és az áruhitelezők az előre megszabott fizetési határidők pontos betartását szigorúan követelik a kereskedőtől. Viszont az ő vevők — ezáltal még inkább, mint máskor — nem mutatnak fizetési hajlandóságot és a szorongatott kereskedő sem mer velük szemben föllépni, mivel erélyes föllépés folytán vevője megsértődne — más kereskedőhöz partolna át. És a jelen nehéz viszonyok közt mutatkozik csak meg valójában, hogy a kereskedő számára milyen hátrányt jelent, kihitelezéseinek rendezetlensége. Az üzletlet őríási improduktív töké bénítja meg vagy hátráltatja fejlődésében, rendezetlenné teszi az egész üzletvitelt, amely a vásárlók fizetésének pontos határidejére be nem rendezhető. A vevőhöz számlát küldeni sértésszámba megy, úgy tekintik, mint zaklatást és bizalmatlanság kifejezést, vagy mint a kereskedő vagyoni megingásának kétségtelen bizonyosságát.

A kereskedőknek e lehetetlen állapot megszüntetésére minden erejükkel hatniuk kell. Ők, kik saját köteleességeik pontos teljesítésére rendezkedtek be; erre kell, hogy neveljék a vásárló nagy közönséget is. E munkára azonban természetesen megfelelő szervezet erélyes és folytonos munkájára és valamennyi kereskedő

öszműködésére van nélkülözhetetlen szükség. Hogy a vevő tényleg lássa azt, hogy neki bizonyos, eleve pontosan megállapított határidőkre kötelezettségét tényleg teljesítenie kell annak legelső előfeltétele az, hogy egyik kereskedő a közösen megállapított fizetési határidők betartásához éppen úgy ragaszkodjék, mint a másik s hogy így egyik kereskedőtől való elpartolás se jelenthesse a fizetési feltételek valamely kivételét. A kereskedő egész üzletvitelét egészségesebb alapokra fektetődik ezáltal egész gazdasági életünk, általános hitelviszonyaink állandó megjavulása járna karöltve ezzel.

A gyermek büntetése.

Valamint a háboru gyakran elkerülhetetlen baj, — úgy a nevelésben is, ha enyhébb eszközök hatás nélkül maradnak, erőszkos eszközöket kell, hogy alkalmazunk. Valamint a háboru elkerüléséhez legalkalmasabb a mindenkorai készenlét és fegyverkezés, úgy a büntetések elkerüléséhez szükséges az egymás iránti bizalom s kell, hogy egymás iránti szeretet és megbecsülés képezze érintkezésünk alapját.

Szem előtt kell tartanunk:

I. A nevelésben a büntetés nem vezeklés, hanem eszköz a javuláshoz. Mihelyt a büntetést alkalmaztuk, az egymás közti barátságos jó viszonyunk újból utat kell törnünk. A büntetés keserű íz, melyet nem szabad használnunk, ha általa a beteg meggyógyulását nem reméljük.

2. Ha a cél büntetés nélkül is elérhető, úgy azt ne is alkalmazzuk, és ha könnyebb büntetés is elégséges, úgy a nehéz alkalmazása okvetlen elvetendő.

3. A büntetés ne alkalmaztassék szenvedélyesen. Hisz gyermekeinkben csak a saját hibánkat, a magunk hiányait és balsorsát büntetjük.

Ha kellő időt fordítunk a nevelésre és van elegendő hajlamunk és értelmünk gyermekeinkkel kellő módon foglalkozni, csakhamar meggyőződhetünk, hogy a legtrikább esetekben szükséges a büntetés alkalmazása. Minden becsületes tanító tapasztalhatta, hogy gyakran a büntetés alkalmazása után önmagát itélhetette szemrehányásokkal, mondván: a tanuló büntetését tán inkább ő maga érdemelte.

Minnél inkább neveljük önmagunkat, annál kevésbé lesz szükséges másokat fenytünk.

4. A büntetésnek semmire sem szabad káros hatással lennie a tanuló egészségére. Verés útján való büntetés — ha látzólag a leggyorsabb, a legkönnyebb büntetés is, csak az egészség veszélyeztetése miatti féle-

lemből elvetendő — a mellett nevelőre és tanulóra nézve egyaránt megszegyenítő. A leggyorsabb büntetés, az arcütés a legelvetendőbb, mert általa már gyakrabban a dobhártya meghasítása avagy a hallás szervek jelentékeny megzavarása következett be. Éppugy teljesen mellőzendők egyéb kegyetlen büntetések, mint: bezárás, sötét áristom stb. Az igaz nevelő kell, hogy törvényt emelje a legenyhébb büntető eszközökkel való becézést.

4. Schultze német nevelés-tana szerint háromféle büntetést különböztetünk meg: I. Rendbüntetés, II. természetes büntetés, III. erkölcsi büntetés.

I. a rendbüntetéshez tartoznak a.) parancs, intés; b. valaminek megvonásával való büntetés; c. szabadság büntetés; d. testi megfenyítés; e. kizáratás, kiegészítő a felügyelet alá állítás által.

II. Természetes büntetéshez sorozzuk; az okatlan eljárás és eselekedet káros következményeinek élő szóval való ecsetelését intés formájában.

III. Erkölcsi büntetések sorába tartoznak; a. erkölcsi mondasok; b. erkölcsi megrovás; c. nyilvános megszegyenítés.

Az intés (parancs) a rendbüntetések között a legenyhébb azonban azáltal, hogy nem négy szem között, hanem tanuk előtt iskolában pl. az egész osztály előtt avagy mi több, ha szükséges az egész tantestület jelenlétében alkalmazzuk, már is több fokkal súlyosbítható.

Valaminek megvonásával járó büntetés, pl. megvonjuk a kedvenc ételét a büntetendőnek, eltiltjuk a sétálástól, a színház vagy cirkuszba meneteltől, az által súlyosbítható leginkább, ha épp az időben mást, vagy másokat a felsorolt élvezetek egyikébe részesítjük.

A szabadság megvonása szintén több fokra és osztályra osztható, ha azt a bűn nagyságához avagy a tanuló egyéniségéhez mértén súlyosbítható óhajljuk; irányul erre a feutebb mondottak szolgálatnak. A testi megfenyítés ellenkezik a nevelés terén levő humánus fölfogásunkkal és elveinkkel.

A kizáratás az iskolából a rendbüntetések legnehezebbike, ehhez csak a legeslegtrikább esetekben és különös körülmények között foghatunk, szemelött tartva, hogy az a gyermek avagy ifju egész életére kihat.

A második főcsoport: a természetes, ugynevezett észszerű büntetések magában a természetben nyerik a megokolásukat. Az a természetes célszerűség — ama természeti törvény, — mely szerint minden oknak megvan az okozata, uralja az ember életét is.

Ha például meggondolatlanul eselekszem ennek szükséges következményeképp káros eredményem lesz és éppugy megfordítva.

Saját kárán tanul az ember, mondja a példaszó. A gyermek mely megégette az ujját, felni fog a tüztől. Egy példa lesz leginkább hivatva a természetes — észszerű — büntetést a szem elől vezetni.

Egy leányka ha 4 óraker sőtálni akarunk menni, soha sincs kellő időben öltözködésével készen: el fogunk nekiküle menni. A legközelebbi eset alkalmával már alig fog vártni magára és kellő időben elkészül.

Egy másik példa: a tanító mikor erre idő van, azt mondja osztályában: „Jöjjetek el ma délután 2 óraker, kimegyünk a faiskolába, kiválasztunk kis alkalmas fácskakat, elhozzuk ide az iskola udvarára, ahol azokat újra elültetni fogjuk; azonban te lustabőr, aki még az iskolai feladatokat is hanyag vagy megcsinálni, rólad mit sem akarok tudni; a te segítségem nem kell, te otthon maradhatsz.” Így büntet a szeretet.

A harmadik csoport az erkölcsi büntetéseket foglalja magában. Akkor kell, hogy alkalmazzuk, ha az erkölcs ellen történik véttség; ha pl. a tanuló hazudott, esalt vagy lopott, ha eselszövő, gyáva vagy kegyetlen volt. Az erkölcsi büntetés legenyhébb formája az elkövetett bűnnek lélektanilag tárgyalása. Nagyobb hatása a második fok, az erkölcsi megrovás, melyben a tanulót négy szem közt — tanuk nélkül részesítjük. Hang, forma és tartalmára nézve nagyban különbözik az észszerű izléstől. Ez által röviden és erélyesen megrójjuk a rendtelenséget, rövid utalással a megszegett parancsra, azonban minden további indokolás és erkölcsi megokolás nélkül. Az erkölcsi megrovás által ellenben nemesak büntetünk, de egyttal kell, hogy oktassunk is, kell, hogy a megrovás a gyermek kedélyét, annak egész benső valóját megrendítve és megbánásra és javulásra indítsa.

Ujból meg kell jegyeznünk, hogy a verés akár kézzel, akár bottal vagy visszövel alkalmaztassék, ez akár felháborodás vagy szenvedély közepette, azonnal a tett után, akár nyugodtan később, órákkal vagy napokkal az elkövetett bűn után — a modern nevelésből teljesen kizárható. Montaigne, a híres bölcész már 300 év előtt a következőket írta: „Egy gyöngéd lélek nevelésében, ha szabadságra, becsületre akarjuk azt szoktatni, mellőzzünk minden erőszakoskodást. A tulszigorosságban, az erőszakban mindig valami rabszolgai megaláztatás van és azt tartom, hogy az, ami észszel, okossággal és ügyességgel el nem érhető, erőszak által még kevésbé érhető el. A bot alkalmaztatásától más eredményt eddig alig láttam, mint, hogy a kedélyt még alattomosabbá és makacsabbá tegye.”

Pedagógus.

Legjobb minőségű saját készítményű gyári cipők legnagyobb raktára. 22 év óta fennálló üzletem a legnagyobb biztosíték arra, hogy készítményeim a legjobb minőségűek, azokért felelősséget vállalok. Beteg lábakra a leggondosabban készített (ortopéd) cipők rendelhetők. Tessék üzletemet megtekinteni, vásárlás nem kötelező. BOGNAR KÁROLY cipész mester Cegléd. Árpád-tér Kohn és Erdős üzlete mellett.

Leánykufárok.

A magyar társadalmi életben olykor-olykor belehugog a fiatal ártatlan lánykúkkal való kufárkodás halálmadara és ilyenkor egy-egy pillanatra elkomorodunk, elszörnyűködünk. Panaszunkok nehéz időkről, mik ellenállhatatlanul magukkal sodorják a fiatal lelkeket a bűn fertőjébe, aztán az események egymásra torlódnak az idő új szennzációkat teremt és segélykiállításunk kimerül, belereked, a legujabb társadalmi bajokba, miknek orvoslása sokkal előbbreválőbb, sokkal vészkiáltóbb és elfelejtjük a fiatal lelkekért harangjainkat félrehúzni s a leánykereskedés aztán természetesen eme nemlőrödömségünket hasznosan kiaknázva újabb lendületet nyer, mér-földes lépéseket csinálva mindinkább tért hódít magának, mignem külföldre is elhatol. És ilyenkor ha bekövetkezik a fürdői szezon, ha a magyarság külföldre tódul, magyar lányok ajkáról hallja a magyar szót zengedezni és nem tudja hirtelenében, hogy jajjongjon-e eme tünemény láttára, avagy pedig az örömtől ujjongjon. Mert szó ami szó, jól esik a magyar fülnek, idegen országokban, édes magyar hangokat hallani, de mikor az idegen országok erkölcsötlenység posványai magyar cikkeikkel, magyar lányokkal vannak megtöltve, kell, hogy az igazán érző szív megrázkódjon tőle, kell hogy az édesdeden hangzó magyar szótól megcsömörüljön, megundorodjon.

Annak is lehetne örülni, hogy gazdasági cikkeink oly óriási sikernek örvendenek, hogy még a külföldet is elárasztják velük, hogy uton-utfélen találkozunk velük, de mikor a külföld csupán ama cikkekből ismer bennünket, amely Kain-bélyege az egész magyarságnak, az nem lehet valami örvendetes esemény, ezen már nem lehet, nem szabad oly könnyedén elsiklani. Hiszen tesznek is nálunk elég intézkedéseket, hogy meggátolják eme baj elharapódzását. A rendőrség is elég rigorózzal üldözi azokat a kufár lelkeket, akik ilyen alapra építik, sajnos jól jövedelmező kereseti forrásukat. Vannak ligák, egyesületek felállítva, miknek csupán az a céljuk, hogy utját állják eme nemzeti-vésznek. Mindezekkel azonban még nem értünk célt, mert eme betegségnek diagnózisa helytelenül van megállapítva. Itt hathatósabb eszközökkel kell fellépni. A leánykereskedés még nem lesz elfojtva azáltal, hogy a velük kereskedőket megfenyítjük. Mert az, aki el akarja adni magát, az mindig találhat magának egerutat: ha nem most, hát később, ha nem ennek, hát másnak, de mindenesetre elfogja adni magát, mert a nyomor-

ruság belekergeti, az hajszolja bele a bűn fertőjébe.

A leánykereskedés mindig annak az országnak a gazdasági pangására vezethető vissza.

Az Egyesült-Államokban, hol a kenyérkeresetnek tágasabb tero van, a leánykereskedelem nem léphet fel olyan szédítő arányban, pedig ott is találkoznak olyan ügyesen spekuláló vevők, mint nálunk, de ott ezen a téren fogyasztókosabb az áru, ott ebből nem lehet tőkét kovácsolni, mert nincs aki eladná magát.

Nálunk azonban jórészt a kenyérkereset hiányában, a gazdasági pangás következtében mindinkább nagyobb arányokat ölt, eme legaljasabb kufárkodás.

Más irányba kell tehát terelni az óvintézkedéseket, nem pedig egytetesít és elnökösdi játszani és ligákat felállítani. Gazdaságunkba kell több életet belevinni, azt az óriási ránk nehezedő nyomort kell elfojtani, hogy ne lányaink legyenek ami legjobb és legkeresettebb export cikkeink.

ELADÓ házakról és
KIADÓ lakásokról,
= cimeket kérjen =
Kiadóhivatalunktól.

Mi ujság?

— **Ötvenéves plébános.** Ma van ötven éve annak hogy Dolenszky Imre a tószegiek közbeesülésben levő, nagyérdemű lelkipásztora, az abonyi közbirtokosság, mint kegyúr, által Tószegre plébánosnak választott meg. Apuritan jellemű pap ezidő alatt igaz lelkiismeretességgel gondozta híveinek lelki ügyét, sőt 16 éven át a nagykiterjedésű szolnoki esperesi kerületnek esperese és tanfelügyelője is volt. 1900-ban gr. Csáky Károly váci megyés püspök felterjesztésére pápai tiszteletbeli kamarássá neveztetett ki a nagyérdemű plébános. Mai ünnepe alkalmából kegyurasága, valamint kerületi paptársai is melegen üdvözöltek Dolenszkyt.

— **Magánvizsgák.** Polgáriskolánkban holnap veszik kezdetüket a magánvizsgák dr. Künszter Károly kir. tanfelügyelő elnökletével. Mint értesülünk, magánvizsgákra sokan jelentkeztek.

— **Halálozás.** E hó 10-én rövid szenvedés után 83 éves korában elhunyt Grünwald Jónás községünk egyik régi polgára. Az elhunyt egy ideig tagja volt a község képviselőtestületének is.

— **Művészet.** T. Hadrik Anna a budapesti Nagy End-

re kabaré drámai erőssége, akit közönségünk dr. Farkas színtársulatából előnyösen ismer, ma este Dobi Ferencz és Gere Zsigmond a Magyar színház tagjainak kísérelében művész tagyát rendez a színházban. A műsor kitűnő magán számokból és páros jelenetekből van összeállítva.

— **Köszönet nyilvánítás.** Boldogult férjem, illetve edes atyánk elhalálozása alkalmával irányunkban tanúsított részvétért, ezúton mondunk hálás köszönetet. özv. Grünwald Jónásné és gyermekei.

— **Rékason** holnap, e hó 16-án országos kirakodó állatvásár lesz, amelyre vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható.

— **Az utak locsolását** a főszolgabírói rendelet dacára sem foganatosíttatja az előljáróság. Mondják, hogy valamelyik lajt egyszer végig ment a Vasut utcában, de inkább csak az öntözés kigunyolására, mint annak tényleges teljesítése céljából.

— **A moziban** ma este fél 7 és fél 9 órakor lesz előadás. A gyönyörű műorból ki kell emelnünk „A halál torkában” című 2 felvonásos csoda történetet és „Az élő zálog” című cowboy drámát. A többi képek egytől-egyig humorosak és így a közönségnek előreláthatólag kellemes mozi esthen lesz része.

— **A műkedvelő előadás,** melyet ma egy hete tartottak az abonyi iparos ifjak a kórház javára, úgy erkölcsileg, mint anyagilag jól sikerült. A szereplők közül különösen Filippi László, Danczkay György, Mezei Ferenc, Halmi Károly, Bedekovich Andor és Hirsch István tüntek ki, míg a hölgyek közül jók voltak Holló Mariska és Zvara Erzsike. Előadás után tánc volt az Ipartestületben.

— **Miniszteri biztosok az elemi iskolában.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló 1908. évi XLVI. tc. 7. §-ának kiolgozásáról. A javaslat szerint az elemi népiskola hatodik osztályának záróvizsgájához a vallás- és közoktatásügyi miniszter külön megbízott iskolafelügyelőt (miniszteri biztos) küld ki. E záróvizsga az illetékes iskolafelügyelő által megállapított napon (április, május és június hónapban) a többi osztályok évi vizsgájától elkülönítve tartandó meg. Végbizonyítványt csak az kaphat, aki az elemi népiskola hatodik osztályából a záróvizsgát sikerrel leteszi. A záróvizsga, valamint a végbizonyítvány érvényéhez az iskolafelügyelő aláírása is szükséges. A törvény 1914. január 4-ikével lép hatályba. Az új törvénynek a választójogi javaslat-

nak az értelmi cenzuson alapuló részével van összefüggése. E szerint a 6. elemi osztály mintegy befejezettséget nyer, elvégzői végbizonyítványt kapnak arról, hogy az alapismeretekkel tisztában vannak s így az életben megkívánható műveltséggel bírnak. Elemi iskoláink tényleg megérdemlik azt a bizalmat, mely ilyen bizonyítványok kiállítására képossé teszi őket, mert a különféle tárgyakban, amint magunk is többször meggyőződhetünk róla, igen szép eredményeket tudtak elérni, a tanítók lelkiismeretes buzgalma folytán.

— Leccsapott a villám.

A ma egy hete estefelé dühöngő vihar közben egy óriási dördülés rémitette meg az egész város lakosságát. Leccsapott a villám Szikszai József Ujzászi-uton levő házába és azt fel is gyujtotta. A vészharangok nagy tömeget csődítettek az égő ház köré, akik közül többen az oltáshoz fogtak és sikerült a tüzet elfojtani. A villám a ház előtt tartzkodó lakót, Klein Sámuel is érte, aki könnyebb égési sebeket szenvedett. Ez alkalommal ismét kénytelenek vagyunk a tűzoltóság megszervezését és a tűzoltó szerek kiegészítését sürgetni, mert nyár van, most van szükség tűzoltóságra, nem a tél beálltával.

— Elfogott cigányok.

Ujzászról jelentik, hogy Pál Mihály és Olajos Sándor csendörök e hó 9-én éjjel cirkálás közben egy cigánypárt fogtak el, akik a közeli tanyából egy borjut és 30 darab csirkét loptak. A sátoros kocsiiban csak az asszonyt találták meg, akit azonnal megkötözték. Időközben észrevették, hogy egy ember közeledik feléjük fejszével és revolverrel. A tolvaj cigány volt, akit a csendörök elfogtak. A borjut a kocsi alatt találták meg agyonütve a többi apró jószág között.

— **Cegléd fegyházat kap.** Az igazságügyi miniszter Cegléden a fiatal koru elítéltek részére fegyházat fog építtetni. A régi huszár laktanyát és mellette 14 hold földet az állam 120 ezer koronáért veszi meg és e vételárat 20.000 koronás részletekben törleszti le. Ez évben az építési munkákat megkezdik és ezen célra 200.000 korona van előirányozva. A fegyházban egyelőre 250 fogoly nyer elhelyezést, de később 5—600 fogoly számára kifogják bővíteni.

— **Mérgezés.** Azok között a háziszerek között, amelyeket a nép különösen a fogfájás csillapítására használ, van a beléndek is, amely tudvalevőleg mérges növény. Ennek a növénynek majdnem áldozatul esett a napokban két gyermek, akik véletlenül jutottak a beléndekhez és annak mérges magvaival megmérgezték magukat. A dolog Reinle János föld-

Női szabó
divatterem.

Szolnok. Törvényház-utca 198. sz.

A t. hölgyközönség szives figyelmét felhívom elsörendü **női divattermemre**, hol a legkényesebb igényeknek megfelelő angol kosztümöket, francia ruhákat, átmeneti kabátokat, színházi köpenyegeket, menyasszonyi kelengyöket a legujabb divat szerint felelőség mellett készítek. Levelező lap által meghívásra készséggel megjelenek.

NEULÄNDER D. DEZSŐ
angol és francia női szabó.

birtokos tanyáján történt, ahol az egyik kocsis felesége fogfájásának csillapítására beléndeket szedett és azt az istállóban helyezte el. Vig Pál 7 éves fiúcska valahogy hozzájutott a beléndekhez, feltörte és mákszemhez hasonló magvaiból megkínálta belőle az öt éves Berki Károlyt és a 3 éves éves Sándor Andrást. A gyermekek jó adagot elfogyasztottak a mérges magvakból és a mérgezés tünetei nemsokára mutatkoztak is rajtuk. A megrémült szülők beszállították gyermekeiket a kórházba, ahol a gyors orvosi beavatkozásnak sikerült megmenteni őket.

— Munkázházakat építenek mindenfelé. A „Műszaki Világ” cz. szaklap legutóbbi értesítése szerint Pécs város mérnöki hivatala elkészítette a város által létesítendő 96 darab munkásház tervezetét. Az építésre még a folyó évben kiírják a versenytárgyalást. Csongrád vármegye már korábban kiírta épen mai lejáratú Csongrád községben 50, Szegvár községben 55, Tápé községben 40 és Algyő községben 50, összesen 195 munkásház építésére. Aradra is most érkezett le a földmívelésügyi miniszter leírata, melyben a bemutatott terveket jóváhagyja s értesíti a várost, hogy a tervezett 110 gazdasági munkásház felépítésére megszerzi a városnak a szükséges 314,000 korona törlesztéses kölcsönt.

— Aratok szabadságolása. A katonai szolgálatot teljesítő mezői munkások az aratás idejére 3 heti szabadságot kapnak. Szabadság iránti kérelmet szóval kell előterjeszteni a századparancsnoknál.

— Mit tett Csongrád a sok pillangó ellen? A tanítók kihirdették az iskolákban, hogy minden gyermek bizonyos pénzbeli jutalmat és a moziba belépti jegyet kap, aki bizonyos mennyiségű hernyó pillét fog össze és azt az előjárásnak beszovaltatja. A gyermekek az első három napon 30,000 pillét és több liter bábót szolgáltattak be az előjárásnak. Gondoljuk el hány millió petét semmisített meg ezáltal a csongrádi előjárás előrelátó gondossága?

— A vadászati adó rendezése. A pol. hír jelenti: A pénzügyminiszteriumban a vadászati és fegyver adó új rendezésével foglalkoznak. Az új adórendezést a miniszterium progresszív alapon tervezi (az idők jele!), még pedig oly módon, hogy az adóösszeg nagyságát a jövedelmi adóhoz mérten időnkint fogják kiszabni. A tervezett kulcs szerint az új vadászati adó általában nem fogja elérni a mai huszonnégy koronát, de legfeljebb ötven koronára rughat, még a legmagasabb jövedelmi adónál is. A pénzügyminiszteriumban az új vadászati

adóról szóló törvényjavaslat már készen van, mert úgy tervezték, hogy az új adótörvények életbeléptetése után a képviselők háza elé terjesztik. Minthogy azonban az az adótörvények életbeléptetését elhalasztották, az új vadászati adó előterjesztése későbbi időre tolodott ki.

— A legjobb és legolcsóbb villamos berendezéseket Medgyesi Géza szereli Szolnokon Baros-u. Vasut állomás közelében. Nagy választék csillárokból, fém és szálal izzókban.

**Írógépmunkát,
Másolást.
Elvállal a kiadóhivatal.**

Értesítés.

Berendeztük a n. é. közönség kényelmére, hogy Abony részére Perényi Ignác ur divatáru kereskedő részünkre elfogad tisztítást és mosást gallérok, kézelők és férfi ingekre, valamint kelme festést is vegytisztításra.

Számos megbízást kér „Patyolat” gőzmosógár, Aleser Ferenccz vegytisztítógyár Szolnokról.

Csarnok.

Hat szem többet lát.

— Irta: Balla Marcel. —
(Folyt. és vége.)

A §. embere lévén, hamar végeztem. S mikor meggyőztem őket arról is, hogy van annyi képességem, a mennyivel nőmet boldoggá tudom tenni, — Eszmeralda mosolygott s azt felelte: nekem jól áll a cvikker; a mama pedig: az ő kis lánya ráér még férjhez menni, de mégis meggondolja a dolgot. (A tízperces kézcsohk hatni kezdett.)

Ebéd végeztével „leendő” nőm zongorázott sajtáságon iskolázott ügyetlenségével. Tölem telhetőleg dicsérttem játékát, de nem ismételttem meg az előadott darabokat. (Boesánat halhatatlan Liszt, Beethoven s ti többiek másként nem tehettem.)

Azután megmutogatta kastélyuknak nevezetességeit; a rovargyűjteményt, melyben csak a pillangónak 19 válfaja van képviselve, továbbá láthattam rengeteg tücsköt-bogarat egy csomóban. Elővezetetté paripáját, rögtön fel is ült rá, a kantárszárat egyfelől az inas fogta, másfelől a parádés-kocsis. (Égy emberre nem me

ri bizni drága életét.) Megnéztük a vadaskertet, hol egy sánta őz s néhány didergő házinyul rágódtak a káposztalevélen. Végre képtárba mentünk. Eszmeralda jóleső hanghordozással megmagyarázta, hogy az őz hol lakott s hányszor nősült; az meddig élt; ennek hány érdemeje van; amaz menyit leányt szöktetett meg.

Most nézze meg ezt a tisztahídi és vaskapui Füzessy Szabolcsot! Családi levéltárunknak egy igen becses okmánya szerint Árpádnak udvarmestere volt! Látja, milyen tiszteletre méltó agg levente.

Hogy jobban gyöngyörködjem az Eszmeralda őseiben, öntudatlan föltettem még egy cvikkert.

— Látom, nagyon is látom s abból is lehet következtetnem, hogy régi őz, csokolom kezét, mert a szakálát már megette a moly. Egyébiránt igen tiszteletre méltó agg levente.

No és Eszmeralda mikor látta, hogy a ny... i törvényszék II. aljegyzője hat szemmel is keveset lát, (nem értem, mit lehet dicsérni egy molyette képen) mamájához sietett, aki az uzsonna felterítésénél az ezüstneműre ügyelt s egy lélegzetvétel alatt elkészítette a kosarat számomra s abban izletesnél izletesebb csemegéket tált fel részemre, hogy ki nem állhatja a rövidlato embereket, hogy egynémely gavallér mily szemtelen; hogy ez a négylovas hímő a Nyíry Ferieké; hogy ő csak az 50-ik kérőjéhez megy férjhez s nem a 23-ikhoz, aki csak irnok-fele s a maga emberiségéből nem is viszi feljebb!

Ha, mint meggyűlöltem akkor a cvikkert!

De mégsem gyűlöllek, ártatlan cvikker!

... Hiszen ha nem lettél volna, most nem tudnám, hogy Eszmeralda 28 éves és hogy sokat perel a — mamájával.

Hirdetések.

Eladás.

A 3-ik kerületben a Háy kút mellett, egy modern ház szabad kézből eladó. A ház áll 3 szobából, s konyhából üveggangból és több mellék helyiségekből.

Az eladás felől értekezni lehet

Horváth Anna
háztulajdonosnál.

Szerkesztőségi telefonszám 37.

A magy. kir. földmívelésügyi miniszterium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin
szőlőmoly- és gyümölcsferegirtó-anyag

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszeri használat után minden pete, hernyó, lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsfereg ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. **Ára kg-ként 4 korona.** Minden kilogramm 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyszögöl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a firtókat bögrébe mártogatjuk vagy az anyaggal eseteljük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan, gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a **Tóth-féle Kochillin szőlőmoly és gyümölcsferegirtó-anyaggyár** közp. irodájában **Budapest, VI., Eötvös-utca 14.**

Részletes használati utasítás minden csomagban: számtalan elismerő levelet tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk.

Viszontelárusítókat keresünk.

Egy tisztességes és szorgalmas fiatalember a nyári idényre, valamely gazdaságban állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Hasított száraz akác tűzifa ölenkint 40 kor.-ért eladó. Mélt. Sivó Jenő tanyáján.

Venni szándékozik az udvarban jelentkezhetnek.

Ruha festés és vegytisztítás.

Ruha festő és vegytisztító intézetem részére **Kohn Miklós** divatáru üzlete vesz fel rendeléseket.

Zakócs János

Cegléd, Árpád-tér evangélikus bazár.

Hirdetés.

Májusi kiállításra legalkalmasabb növények és rózsafák legjutányosabb árban kaphatók. Ugy szintén élővirág csokrok és koszoruk bár mily árban legizlősebben készíttetnek.

Tisztelettel

Neruzsill István
keresk. kertész.

Abonyi első keresztény temetkezési vállalat.

Szent István tér (Kaszárnya épület)

ajánlja kegyelet cikkeit legegyszerűbbektől a legdiszesebbekig.

Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabócég Cegléden Telefon: 65.

Kovald Péter és Fia
cs. és kir. szab. keleme- és szőrmefestő, vegytisztító és **gőzmosógár** Budapest, VII. Szövetség-u. 37.

Vállalja uri-, női és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérenmüek mosását is,

Abonyi gyűjtőtelep:
Schwartz Zseninél.
Kálvin-utca.

Lüszter kabátok,
Gyermek trikók és sokink,
Női és férfi sandalok,
Füú mosó ruhák,
Nap és esőernyők,
Szalma kalapok,
Nyári batiszt ingek,
Tenis és kivágott czipők,
Férfi ruhák és felöltők
legelőnyösebb beszerzési helye

KOHN MIKLÓS
divatárúháza.
Telefon 45.

Ház eladás.

Egy 4 szobából és mellék-helységekből álló ház eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy rőzsatelepemről a legkülönfélébb faj rőzsák bármely időben kaphatók illetve telefonice is megrendelhetők.

Vidékre szállítások gyorsan és pontosan eszközötteknek.

A t. közönség szives rendeléseit várva vagyok
tisztelettel

Németh Béláné utódja
őzv. dr. Rózsa Eleménné.

Értesítés.

Értesitem a t. közönséget, hogy a Szolnoki-uton (Polgár-féle házban) **bádogos üzletet** nyitottam, ahol mindenféle fehér bádog kész munkák kaphatók. Elvállalok minden e szakmába vágó dolgok készítését és javítását, valamint épület és vízvezetéki munkákat és villanszerelést. A t. közönség pártfogását kéri

Engel Zsigmond
bádogos mester.

Tisza-halak állandóan kaphatók. Tenyészrákok és angolna ivadékok rendelhetők május 25-ig.

Stögermayer Szolnok.

SCHWIMMER KÁLMÁN

könyvkötő

SZOLNOKON, MAGYAR-UTCA.

(Gettler-bank épületében.) — Telefon 298.

SCHWIMMER-SCHWARTZ SZERÉNA

női-fodrász és manicur terme, illatszer és pipere üzlete
Szolnokon, Magyar-utca. Telefon 298.

Női fodrászterem.

Czeplédi Asztalosok Bútorcsarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rákóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi Bankpalota.

Állandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által készített háló, ebédlő, salon, férfiszoza, előszoba, konyha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden tárgyért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen berendezésekre készséggel, díjmentesen bármikor kiszolgáltatnak.

Herczeg Ármin

hatóságilag enged, villanyvilágítási és felszerelési vállalata
CEGLÉD Jászberényi-ut Ungváry ház.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy Villanyvilágítási berendezési vállalatot létesítettem.

Elvállalok villanyvilágítási berendezéseket, villanycsengőket, házi telefonok berendezését jótállás mellett jutányos árért.

Állandóan raktáron tartok nagyválasztékban **csillárokat** 10 koronától feljebb és az elismert jó minőségű Dr. Just Wolf-rám, Tungsrám, Westing house Woltán, és Tantál égőket. Darabja 1 kor. 40 fill.

Villamos jelző csengők, telepek, körte, kapu és fali billentyük ajtó és ablak biztonsági érintkezők és huzalok kaphatók.

A legjutányosabb árban árusítok villamos tea főzöt, tejforralót tojás és kávé főzöt. Villamos melegítő lapokat, vasaló. szivar és szivarka gyújtót, hajsütő vasat ágy és láb melegítőket.

Kérem a t. közönség pártfogását,

Tisztelettel

HERCZEG ÁRMIN.

Ha Czeplédre megy,

ne mulassza el **Klein Adolf** férfi ruha és női felöltő

NAGYÁRUHÁZÁT meglátogatni, hol a legdivatosabb női felöltőket és gyermek kabátokat, valamint a legjobb férfi ruhákat

készen és mérték után a legolcsóbb árban szerezhetheti be

készen és mérték után a legolcsóbb árban szerezhetheti be

Allandó

Nagyraktár.

FIGYELEM!

Aki házat olesón és szakszerűen akarja vízvezetékekkel ellátni, ugymint: Fürdőszoba-, mosdó-, konyha- és klozet-berendezésekkel, az forduljon bizalommal

TURY KÁLMÁN

Felhívásra árajánlattal
díjtalanul szolgálók.

bádogos és vízvezeték-szerelőhez
CZEGLÉDEN.

Elsőrendű uri szabóság.

Szabásom

Elegáns

Kényelmes

és fess

VAJDA JÓZSEF

uri szabó
Czepléd.

Az országos ipar-
egyesület által több
kiállításon

Semsedy Balázs

különtette izlé-
ses, jó és szép
munkáikért.

műasztalos, lakberendező Szolnokon.

Mintaraktár főtérfő Gorove-utca.
Műhelytelep Mária-utca (saját ház.)

Raktáron vannak teljes lakberendezések. Háló, ebédlő, iroda, szalon, úri, előszoba és konyha berendezések. Vas és réz bútorok, szőnyeg diványok, sodronyok, madracok. Ugy adott, mint saját tervem szerint készitek izléses berendezéseket a legjutányosabb árban.

Az ország egyik legmodernebb, legkényemesebb és legolcsóbb fürdője a Nagyvárad melletti

Szent László (PÜSPÖK) gyógyfürdő.

A fürdő rádiumos vize biztos sikerrel gyógyítja a kösvényet, csuizt, reumát, idegességet sőt gyomor és bélbajoknál is a leghatásosabb gyógyító szer. A fürdő díjak igen jutányosak és köpülyözés is legmérsékeltebb díjazás mellett eszközöltetik. Tiszta, olesó és egészséges lakásokról az igazgatóság gondoskodik. Fenyvesek, sétányok, kellemes szórakozóhelyek.

UJ NŐISZABÓÜZLET.

Czepléd, Rákóczi-ut 13. szám alatti lakásomon **angol nőiszabóságot nyitottam**, ahol a legelegánsabb nőruhákat készítem a legújabb divat szerint. Külföldön és a fővárosban szerzett gyakorlatom lesz a legjobb garancia arra, hogy a legkényesebb izléseket is kielégíthetem. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

TÓTH MÁTYÁS

nőiszabó.

Villanyerőre berendezett**borotvaköszörülő és acéláruraktár**

(Unghváry László ujonnan épült házában Czepléd.)

Hat évi budapesti praxisom garantiát nyújt a pontos munka és szolid kiszolgálás tekintetében és minden munkámért és áruért kezességet is vállalok.

Javitások és mindenféle szakmába vágó munkákat azonnal, olesón és a legnagyobb pontossággal végzem. — Teljes tisztelettel

Plasner Kálmán.

ifj. SZABÓ GYULAvillanyerőre berendezett **SIRKŐGYÁRA CZEGLÉD.**

Ajánlja kizárólag saját készítésű siremlékeit a legolcsóbb árban.

Gazdaközönség figyelmébe!

Az „Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság“ a közeledő gazdasági idényre való tekintettel a gazdaközönség sz. figyelmét felhívja a kiválóan bevált, Kühne-féle

„Columbia“ kultivátor egysoros lókapájára.

Ezen amerikai eredetű eszköz rendkívül elmés szerkezeténél fogva mindennemű kapás növények, különösen kukorica, burgonya, takarmány répa, dohány, czirok, szőlő és kerti veteményeknek megmunkálására kiválóan alkalmas és a legnehezebb talajviszonyok közt is kitünő munkát végez.

Elsőrendű hazai gyártmány!

Olcsó árak!**Kedvező fizetési feltételek!**

Ugyanott egy használt 6 lóerejű
cséplőgép garnitúra is eladó.

Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság
A B O N Y B A N.